

בש"פ 2861/18 - הסינגורייה הציבורית נגד אילנה ראדה, מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2861/18

כבוד הרשם גלעד לובינסקי זיו

לפני:

הסינגורייה הציבורית

ה המבקשת:

נ ג ד

1. אילנה ראדה
2. מדינת ישראל

המשיבים:

בקשה להארכת מועד להגשת עתירה לדין נוסף

החלטה

1. לפניה בקשה להארכת מועד להגשת עתירה לדין נוסף על פסק דין של בית משפט זה מיום 26.3.2018. בבש"פ 4073/17.

2. פסק הדין עוסק בСПח לפרש הרצח של תאיר ראדה ז"ל. בית המשפט המחויז דחה את בקשה אם המנוחה, היא המשיבה 1 (להלן: ראדה), להסביר לידי חפצים מסוימים של המנוחה שנטפסו במסגרת החקירה וההילך. על החלטה זו הגיעו המשיבה 1 ערער. בגין הערער התעוררת סוגיה כבדת משקל ובעל השלוות נרחבות בכל הנוגע להתנהלותן של הרשותות: האם נשוא השמירה על חומרិי חקירה ומשפט חפצים מוסדר על ידי חוק הארכינום, התשט"ז-1955 (להלן: חוק הארכינום) והתקנות שהותקנו מכוחו; או שמא על ידי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש, התשכ"ט-1969 (להלן: הפס"פ)].

3. נוכח חשיבותו של העניין, ביקשה הסינגורייה הציבורית להציג לפיליך כי "ידיך בית המשפט". אף שלא ניתן

עמוד 1

ההחלטה מפורשת בעניין צירופה של הסניגוריה הציבורית להליך, הרי שאין חולק כי החלטה למעשה בית המשפט התייחס לסניגוריה הציבורית כל "ידיד בית המשפט"; ובין היתר אפשר להטעון את טענותה, הן בכתב והן בעלפה, וכך אין בטענות אלה במסגרת פסק הדין (ראו פיסקה 7 לחווות דעתו של כב' השופט י' עמיות). ודוק: הסניגוריה הציבורית היא הצד היחיד אשר החזיק בגישה לפיה הסוגיה של שמירת חומרិי חקירה ומשפט חפציים מוסדרת באופן בלעדיו על ידי חוק הארכינונים.

4. בסופה של יום ולאחר דין מكيف, הכריע בית המשפט כי "במצב המשפט הנוכחי, המוגדרת הנורומטיבית הרלוונטיות לשמירת חפציים שנפתחו לצורך הליך פלילי - הן הוראות הפסד" פ, כאשר לפי סעיף 36 לפסד"פ, ההחלטה לגבי חפץ שהוגש כרואה, נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט" (פיסקה 45 לחווות דעתו של כב' השופט י' עמיות). בית המשפט המשיך וציין כי התוצאה אליה הגיע "מהווה שינוי של הפטיקה ששרה עד עתה, אשר עסקה ברובה בהחלטות הנוגעות למשפטים חזוריים" (פיסקה 50 לפסק הדין). לאחר ההכרעה העקרונית, דין בית המשפט בישומה על המקרה הקונקרטי וקבע כי בנסיבות העניין אין מקום להשבת החפצים התפוסים לידיה של רадה.

5. פסק הדין ניתן כאמור ביום 26.3.2018. הבקשה להארכה מועד מטעם הסניגוריה הציבורית הוגשה ביום 10.4.2018, היינו בתוך סד הזמנים להגשת ההליך, ובגדרה צינה הסניגוריה הציבורית כי הארכה מתבקשת בשם לבך שבח הפסח חל בתוקף פרק הזמן (הकצר) להגשת העתירה לדין נוסף.

6. המדינה התנגדה לבקשת הארכה, וזאת בטענה אחת בלבד: כי נוכחות הוראותו של סעיף 30(ב) לחוק בת"י המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בת'י המשפט), המגבילה את הרשות להגיש עתירה לדין נוסף "כל בעל דין"; ובשים לב למעמדה של הסניגוריה הציבורית כ"ידיד בית משפט" - היא אינה רשאית להגיש עתירה לדין נוסף. בהמשך הדרך הגישה המדינה, בהתאם להחלטתיה, התיחסות מסוימת בגדירה הדגישה כי הליך הדיון הנוסף לא נועד לצורך הכרעה בסוגיות תיאורתיות שאין בהן כדי להשפיע על זכויות הצדדים לסכום, וטענה כי בនזון זה יש כדי לתמוך בעמדתה לפיה;sningoriat czinah ha-seniorah cziboriyah ayin reshait la-hagish utira ldin nosaf.

7. בהתייחס לטענת המדינה צינה הסניגוריה הציבורית, בין היתר, כי שיקולים לשוניים ותכליתיים כאחד מצדדים לראות ב"ידיד בית משפט" אשר נטל חלק פעיל בהליך המקורי, משום "בעל דין" הרשי להגיש עתירה לדין נוסף בהתאם להוראת סעיף 30(ב) לחוק בת'י המשפט. לעניין זה הדגישה הסניגוריה הציבורית כי עיקר הדגש בהליך הדיון הנוסף מושם על פיתוח הדיון ועל השלכותיה הרוחניות של ההחלטה שננפקה, ולא על עניינים הפרטניים של הצדדים העומדים לפני בית המשפט. עוד הדגישה הסניגוריה הציבורית את התפקיד המרכזי אותו מילאה בהליך המקורי, ואת העבודה שהלכה למעשה היא הגורם היחיד שיש לו עניין לבקש דין נוסף בשאלת העקרונית שהוכרעה בפסק הדין. הסניגוריה הציבורית הוסיף וכי אין לראות בה מושום "ידיד בית משפט" רגיל, בהיותה גוף המציג את האינטרסים של מרבית החשודים והנאשמים במשפט הפלילי בישראל.

8. רадה, מצדיה, הודיעה כי אינה מתנגדת לבקשת הארכה, ובכך ביבוקשה ליתן גם לה ארכה דומה להגשת עתירה לדין נוסף. משבקשת הארכה מטעם רадה הוועלה באופן לקוי ולא פירוט, ובשים לב להתקנותה של המדינה אף לבקשתה של רадה, אפשרי לראדה להגיש בבקשת ארכה מתוקנת אשר תאה סדרה ומפורטת. במסגרת הבקשה המתוקנת אשר הוגשה ביום 18.6.2018 נטען כי הארכה מתבקשת בשל מצבו הבריאות של בא כוח רадה, וכי העתירה לדין נוסף אותה מעוניינת רадה להגיש אינה מכוננת כנגד ההכרעה העקרונית בפסק הדין אלא כנגד אופן

ישומה במקרה הקונקרטי. בתשובה לבקשת הארכה המתוκנת מטעם רадה, שבה המדינה והביעה התנגדות למתן ארכה (הסניגוריה הציבורית צינה כבר בשלב מוקדם כי אינה מתנגדת לבקשת הארכה מטעם רадה).

9. סוגית זו אותה של מי שהיה "ידיד בית משפט" בהליך המקורי להגיש עתירה לדין נוסף, מעוררת שאלות שונות (לענין זה ראו בין היתר: דנ"א 08/7398 עיריית ירושלים נ' Shirouti בריאות כללית, פיסකאות 23-24 לחווות דעתו של כב' הנשייא א' גראנץ (14.4.2015); יגאל מרצל, סעיף 18 לחוק יסוד: השפיטה - "דין נוסף" בדיון הנוסף ספר דורית בניש 181, 229-228 (קרן אוזולאי, איתי בר-סימן-טוב, אהרן ברק ושות לפישץ עורכיים, 2018). לענין המוסד של "ידיד בית משפט" ראו, מ"ח 96/7929 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 529 (1999); להרחבה ראו גם, ישראל דורון ומナル תומר-ג'ובראן, לידתו והתקפותו של "ידיד בית-משפט" ישראלי עלי משפט ה 65 (2006)). לאחר שקלתוי בדבר והבאתי בחשבון את העובדה שבגדיר ההליך המקורי פתח בית משפט זה את שעריו בפני הסניגוריה הציבורית ואפשר לה ליטול חלק מרכזי בהליך; ובשים לב גם לחשיבות ההלכה שנקבעה והשלכותיה על הסניגוריה הציבורית כמו שאמונה על יציג נאים וchosdim - סבורני כי לא יהיה זה נכון שרשם בית משפט זה ימנע מן הסניגוריה הציבורית להגיש עתירה לדין נוסף על פסק הדין. כך, מבלתי להכריע בטענה שהועלטה על ידי המדינה בעניין זה.

אשר על כן, ובשים לב לכך שביקשת הארכה הוגשה בתוך המועד הקבוע בדיון ולכך שהמדינה לא העלתה טעם מבורר נוסף המצדיק את דוחית הבקשה, החלטתי להיעתר לבקשת הארכה ולאפשר לسنגוריה הציבורית להגיש עתירה לדין נוסף תוך פרק זמן קצר.

10. באשר לבקשת הארכה מטעם רадה: כאמור, בקשה זו הועלתה באופן אגביו ולקוין במסגרת התשובה לבקשת הארכה מטעם הסניגוריה הציבורית. בהמשך הוגשה בבקשת ארכה מתווקנת ומפורטת יותר. אף שМОוכן אני להימנע מלזקוף קשיים אלה לחובתה של רадה, אין בידי להיעתר לבקשתה. זאת, מן הטעם שסיכון הלאוראים של העתירה לדין נוסף אותה חפיצה רадה להגיש - והצפואה לעסוק כאמור אף בישום הקונקרטי של ההלכה שנפסקה - נחוצים להיות נמוכים ביותר.

11. התוצאה היא שהבקשה להארכת מועד מטעם הסניגוריה הציבורית מתקבלת, כך שהיא תהיה רשאית להגיש את העתירה לדין נוסף עד ליום 2.9.2018. הבקשה להארכת מועד למטעם רадה נדחתת.

ניתנה היום, ג' באלוול התשע"ח (14.8.2018).

ג'לעד לובינסקי זיו, שופט
ר שם